

dr hab. Łukasz Ogórek prof. uczelni
Wydział Sztuk Pięknych
Instytut Fotografii i Multimediiów
Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
u. Wojska Polskiego 121
91-726 Łódź

Recenzja pracy habilitacyjnej i dorobku projektowego

Pana dr Marcina Nowrotka z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym w dniu 8 maja 2025 roku przez Radę Doskonałości Naukowej na wniosek Habilitanta

Poniższa recenzja powstała w oparciu o otrzymane dokumenty drukowane:

- dokument Uchwała nr XXIX/2025 Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach z dnia 26 września 2025 r.w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania Panu drowi Marcinowi Nowrotkowi z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
- wniosek Przewodniczącego Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, prof. dr hab. Antoniego Cygana o sporządzenie recenzji w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr Marcinowi Nowrotkowi z dnia 23.10.2025 roku

oraz dokumentację przygotowaną przez Habilitanta:

- dokument pt. „Autoreferat. Marcin Nowrotek. Dokumentacja projektu habilitacyjnego” (73 strony) składający się z pięciu części: Wprowadzenia, Wskazanego osiągnięcia, Omówienia pozostałych osiągnięć w dziedzinie sztuki, Działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej oraz noszącej tytuł: „Jak rozumiem projektowanie”
- dokument zatytułowany „Portfolio. Marcin Nowrotek. Dokumentacja projektu habilitacyjnego” (49 stron) na który składają się dwie części zatytułowane kolejno: „Wykaz dorobku projektowego” i „Dokumentacja wybranych prac”
- kopia uzyskania stopnia doktora sztuki
- Oświadczenie o współautorstwie projektu: Wiek Pary
- Oświadczenie o współautorstwie projektu: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności
- Oświadczenie o współautorstwie projektu: W przestrzeniach historii. Dzieje miasta Oświęcimia

Informacje o Habilitancie

Pan dr Marcin Nowrotek ukończył studia na kierunku Projektowanie Graficzne Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach uzyskując tytuł magistra sztuki w 2008 roku. Pracę doktorską w dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie artystycznej sztuk pięknych Habilitant obronił w 2017 roku na Wydziale Projektowym Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach na podstawie pracy „Nebula - projekt audiowizualny” której promotorem był wówczas dr hab. Bogdan Król, a promotorem pomocniczym dr Ksawery Kaliski.

Pan dr Marcin Nowrotek od zakończenia studiów związany jest zawodowo z macierzystą uczelnią. W latach 2008-2009 pracował w charakterze asystenta-starzysty w pracowniach Nowych Mediów (pod kierunkiem prof. Mariana Oslislo) i Podstaw Animacji (pod kierunkiem dr hab. Bogdana Króla). W latach 2009-2010 pracował w charakterze instruktora w Pracowni Podstaw Animacji (pod kierunkiem dr hab. Bogdana Króla). Od 2011 do 2018 roku był zatrudniony na stanowisku asystenta, a w kolejnych latach adiunkta w Pracowni Podstaw Animacji również pod kierunkiem prof. dr hab. Bogdana Króla.

Ocena autoreferatu, działalności artystycznej i projektowej

W przedstawionym autoreferacie dr Marcin Nowrotek określa pole swojej aktywności twórczej na styku projektowania, dydaktyki i narracji wizualnej. Przedstawia się jako projektant, który korzysta z różnych mediów i narzędzi dopasowując je do specyfiki przedsięwziętych zadań. Tworzy animacje, filmy, aplikacje interaktywne, instalacje multimedialne i systemy narracyjne wykorzystywane w przestrzeniach ekspozycyjnych. Wskazuje przy tym w pierwszej kolejności doświadczenia wyniesione z tworzenia filmów animowanych i związany nimi warsztat i język wizualny jako intergalną część własnej praktyki projektowej.

Wyszczególnione przez Habilitanta w tym kontekście zostały trzy animacje artystyczne, których jest autorem. Pierwsza z nich powstała w 2017 roku i nosi tytuł „Wielka moc”. Jest to trwający trzy minuty i trzydzieści cztery sekundy film edukacyjny o więzi między rodzicem a dzieckiem w formie animacji 3D. Odpowiedzialny tu za scenariusz, reżyserię i animację Pan Nowrotek przedstawia się jako autor spełniający oczekiwania Stowarzyszenia Moc Wsparcia, które zleciło stworzenie filmu, oraz zyskujący duże zainteresowanie szerokiej widowni o czym może świadczyć oglądalność internetowa rzędu bliska dwustusiedemdziesięciu tysięcy odtworzeń.

Drugim wartym odnotowania utworem jest „NEBULA” - film animowany będący efektem pracy doktorskiej Pana Nowrotka, określony przezeń jako eksperyment łączący dwie fundamentalne tendencje w historii filmu – lumierowską koncepcję filmu jako rejestracji rzeczywistości oraz méliésowską filozofię kreowania fantastycznych światów. Mamy tu do czynienia z wykorzystaniem techniki filmowania wolumetrycznego, którego rezultatem jest zapis spotkania wykonujących utwór muzyków przeistaczający się w abstrakcyjne kompozycje - wizualny ekwiwalent słyszanych dźwięków. Realizacja za której koncepcją, reżyserią, planem zdjęciowym, animacją, postprodukcją i montażem stoi osoba Habilitanta jest wysokiej próby świadectwem umiejętności i talentu. Należy nadmienić, że na sukces tego projektu składają się również zdobyte nagrody, wyróżnienia i wysoka oglądalność.

Trzecim filmem animowanym jest tu narracyjny wideoklip pod tytułem „Darkness Falling”, zrealizowany w roku 2024 we współpracy z amerykańskim kompozytorem muzyki filmowej Ceirim Torjussenem. Krótkometrażowa animacja (4min. 14sek) podejmująca w sposób metaforyczny temat destrukcyjnego wpływu powtarzających się cykli przemocy to kolejny przykład skutecznego posługiwania się nowoczesnymi obecnie środkami ekspresji w komunikowaniu uniwersalnych w zamierzeniu treści.

W każdej z wymienionych animacji, choć funkcjonujących w różnych konwencjach, mamy do czynienia z wysokiej jakości materiałem wizualnym spełniającym zamierzoną funkcję w sposób komunikatywny dla ogółu odbiorców, co odczytuję jako istotny fundament twórczości projektowej Pana Nowrotka.

Pozostałe zaprezentowane w portolio Habilitanta projekty w większym stopniu stanowią wybór realizacji różnego rodzaju zleceń. W dokumentacji wybranych prac znajdują się: TYMCZASOWA AKCJA KULTURALNA KATOWICE – realizacja spotów promujących Program Kulturalny Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej, gdzie Pan Nowrotek odpowiada za animację i postprodukcję w reżyserii Matyldy Sałajewskiej, ŚLĄSKIE. POZYTYWNA ENERGIA – animacja i postprodukcja krótkometrażowego filmu promocyjnego, także w reżyserii Matyldy Sałajewskiej, INDUSTRIADA 2013 – projekt i realizacja serii mappingów dla Kłastora Kultury i Turystyki Przemysłowej, animowany

spot promujący koncert Colina Stetsona pt. „Sorrow”, seria animowanych spotów promujących w latach 2016, 2018 i 2019 Jazz Art Festiwal dla Katowice Miasto Ogrodów, Instytucji Kultury im. Krystyny Bochenek, WOMEX – animowane spoty promujące festiwal i targi muzyki świata w Katowicach, oraz AXIS MUNDI KAROLA SCHAYERA - współrealizacja filmu dokumentalnego w zakresie art directing, projekty graficzne i animacja przy współpracy Michała Rodzińskiego i zespołu projektowego Vertigo Digital Studio na zlecenie Telewizji Polskiej i Muzeum Śląskiego.

Te zróżnicowane tematycznie realizacje operujące formami graficznymi dopasowanymi do wymogów kontekstu zleceń i przeznaczone były do rozpowszechniania w telewizji lub internecie oraz fizycznej przestrzeni publicznej na ekranach led lub w formie mappingu.

Oprócz wymienionych powyżej opatrzonych dokumentacją przykładów portfolio dr Nowrotka zawiera wykaz dorobku projektowego z lat 2008-2025 liczący przeszło 50 różnorodnych realizacji.

Wykazany przez Habilitanta udział w pokazach konkursowych wskazuje na godny uznania ogólnokrajowy i międzynarodowy zasięg jego twórczości. Utwór pt. „Nebula” zobaczyć można było na następujących festiwalach: Festiwal Animator 2018 w Poznaniu, O!PLA 2018, (pokazy w kilkunastu miastach w Polsce , m.in. Warszawa, Kraków, Łódź, Wrocław, Gdańsk, Poznań, Katowice), Anima Mundi 2018 w Rio de Janeiro i São Paulo w Brazylii, ANIMATION BLOCK PARTY 2018 w Nowym Jorku w Stanach Zjednoczonych, Ottawa International Animation Festival 2018 w Kanadzie, Ars Independent 2018 w Katowicach, Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych – Animafest 2018 w Gdańsku, 10th INTERNATIONAL ANIMATION FILM FESTIVAL GOLDEN KUKER (IAAF 2019) w Sofii w Bułgarii, Melbourne International Animation Festival (MIAF 2019) w Australii, New Zealand International Film Festival (NZIFF 2019) w Auckland, Brussels Independent Film Festival 2019 w Belgii, St Cloud Film Fest 2019 w St Cloud w Stanach Zjednoczonych

Również w przypadku filmu pt. „Darkness Falling” odnotowana została obecność na pokazach takich jak Brussels Independent Film Festival 2024 w Belgii, Animac Festival 2024 Lleida w Hiszpanii, Ethos Film Awards 2024 w Los Angeles, Beverly Hills Film Festival 2025, LA Film Festival Independent Showcase 2025 i Dances with Films 2025 tamże.

Znaczący dorobek na tym polu potwierdzają również otrzymane nagrody za animację Nebula: Festiwal Animator 2018 – Nagroda specjalna im. Wojciecha Juszczaka za Szczególne Walory Artystyczne, Vimeo Staff Picks (2018) – wyróżnienie, Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych w Gdańsku – Nagroda za najlepszy animowany teledysk i nagroda za najlepszy animowany teledysk na 10th INTERNATIONAL ANIMATION FILM FESTIVAL (IAAF 2019) w Sofii.

Autoreferat Habilitanta uwzględnia również działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską. W części poświęconej dydaktyce jest mowa o konsekwentnym łączeniu praktycznego doświadczenia zawodowego z nauczaniem, w ramach którego elastycznie dostosowuje się metody do dynamicznie zmieniających się realiów branży kreatywnej, a współtworzony przez Pana Nawrotka program nauczania ewoluuje od nauki narzędzi do świadomego budowania komunikatów wizualnych i rozwijania narracji.

Od 2019 roku dr Nowrotek w roli promotora prac licencjackich wystąpił dziewiętnastokrotnie, a w roli recenzenta siedmiokrotnie. Jako fundament swojej pracy na uczelni wskazuje działania zespołowe i towarzyszące jej współpracę i wymianę doświadczeń, co idzie w parze z jego praktyką zawodową poza akademią. Na dotychczasową działalność organizacyjną i popularyzatorską Pana Nowrotka składa się organizowanie i koordynacja wydarzeń takich jak przegląd konkursowy prac studenckich AgraFA 2024 czy konferencja Art+Bits (2015), poświęcona sztuce nowych mediów, przegląd węgierskiej animacji w ramach festiwalu Ars Independent. Wymienia uczestnictwo w panelach dyskusyjnych i wydarzeniach branżowych, takich jak ceGef – Central Europe Gamedev & E-Careers Festival, Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych Animator w Poznaniu w festiwalu SLam Animation w Gdańsku, gdzie występuje jako prelegent podczas konferencji poświęconych dydaktyce animacji oraz jako członek jury konkursu animacji studenckich.

W refleksji dotyczącej pracy na uczelni Autor określa dydaktykę i praktykę jako naczynia połączone. W tym sensie praca zawodowa projektanta daje poczucie bliskości realiów, a kontakt ze studentami

prowadzi do nazywania tego co intuicyjne, porządkowania procesu i stawiania nowych pytań wobec własnej praktyki twórczej.

Przedstawiona w autoreferacie działalność artystyczna i projektowa stanowi świadectwo dojrzałości i wszechstronności Habilitanta wprawnie poruszającego się na polu projektowym, czerpiącego z doświadczeń twórczości animacyjnej. Wyróżniające się na tym tle utwory pt. „Nebula” i „Darkness Falling” w szczególności reprezentują wysokogatunkową twórczość o międzynarodowym zasięgu będącą niewątpliwym wkładem w dziedzinę filmu animowanego.

Ocena wskazanego dzieła

Dr Marcin Nowrotek jako dzieło habilitacyjne wskazał następujące osiągnięcia:

- Wiek Pary - wystawę stałą w Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku.
- Śląskie Centrum Wolności i Solidarności - wystawę stałą z okazji 40. rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”
- W przestrzeniach historii. Dzieje miasta Oświęcimia - wystawę stałą w zabytkowym ratuszu w Oświęcimiu

W tych rozbudowanych realizacjach będących rezultatem współpracy na wielu polach wymagających rozlicznych kompetencji Pan Nowrotek występował w różnych rolach. Od projektanta i animatora, przez autora koncepcji artystycznej, po reżysera multimedialnych i koordynatora prac interdyscyplinarnych zespołów. Jak dowiaduję się z tekstu, projekty te powstawały w ścisłej współpracy z historykami, scenografami, programistami, dźwiękowcami i specjalistami z innych dziedzin, przy czym odpowiedzialność habilitanta ulokowana była zarówno w warstwie koncepcyjnej jak i wykonawczej. Cenna umiejętność współdziałania, której dowodzą liczne wcześniej wspomniane przedsięwzięcia, we wskazanych projektach wystaw stałych musiała spotkać się ze specyficznymi wymogami. Łączenie aspektu dokumentalnego z oddziaływaniem na emocjonalne zaangażowanie odbiorców rekrutujących się ze zróżnicowanych pod względem potrzeb grup odbiorców (dzieci, młodzież, dorośli), wymagało podjęcia odpowiednich decyzji koncepcyjnych, doboru i opracowania właściwych środków wyrazu, a przede wszystkim - co uznaję za atut projektanta - otwartości na opinie współpracowników i domyślnej troski o docelowych odbiorców ekspozycji.

Otwarta w czerwcu 2022 roku wystawa stała w Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku zatytułowana „Wiek Pary” to z założenia nowoczesny projekt edukacyjno muzealny, którego zadaniem jest przybliżenie zwiedzającym rewolucję przemysłową i jej wpływ na współczesność. Pan Nowrotek w tym projekcie odpowiadał za reżyserię artystyczną widowisk multimedialnych, projektowanie interfejsów użytkownika dla aplikacji interaktywnych, tworzenie animacji, opracowanie materiałów wizualnych i koordynację prac między zespołami projektowymi.

Współlistnienie zabytkowych maszyn z interaktywnymi interfejsami multimedialnymi w opracowaniu Pana Nowrotka umożliwia zwiedzającym samodzielne odkrywanie historii technologii parowej oparciu o wiedzę historyczną i intuicyjną interakcję. Opracowane w tym celu zostały między innymi: zawór bezpieczeństwa, symulator pojazdu parowego Józefa Bożka i symulator lokomotywy parowej. Innym przykładem jest monumentalna 40-metrowa panorama pojazdów parowych w której widz ma możliwość wyboru pojazdu i informacji na jego temat. Współczesna technologia w autorskiej interpretacji projektanta elementów ekranowych harmonijnie koresponduje z historycznym stylem fizycznie istniejących obiektów z minionej epoki. Zgodnie z zamierzeniem koncepcyjnym interaktywność ekspozycji wiąże się również z jej nielinearną formą narracji.

Na swobodnie kształtowanej przez zwiedzających trajektorii znajduje się uruchamiana przez

czujniki ruchu seria portretów wynalazców, na potrzeby której stworzono stanowiska umożliwiające zwiedzającym poznanie kluczowych postaci związanych z rozwojem technologii parowej oraz ich wynalazków. W tym przypadku dźwięk lektora dobiegający z kierunkowego nagłośnienia towarzyszy obrazom wyświetlanym na posadzce.

Dokumentacja wystawy w moim odczuciu potwierdza zrealizowanie zamierzeń projektowych w sposób oryginalny, spójny i łączący profesjonalne zastosowanie różnorodnych narzędzi i technologii na rzecz klarowności komunikacyjnej potencjalnie atrakcyjnej dla różnych typów osób zwiedzających. Entuzjastyczny odbiór projektu znajduję również we wskazanych przez autora autoreferatu źródłach internetowych.

Kolejnym wskazanym przez Habilitanta osiągnięciem jest Śląskie Centrum Wolności i Solidarności. To stała ekspozycja otwarta grudniu 2021 roku z okazji czterdziestej rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”. W tym przypadku mamy do czynienia z przestrzenią wystawienniczą, w której technologie multimedialne zostały połączone z obszerną dokumentacją historyczną. Głównym tematem wystawy jest strajk górników w grudniu 1981 roku, brutalnie zakończony interwencją oddziałów zomo, a także szerszy kontekst społeczno-polityczny związany z oporem polskiego społeczeństwa wobec komunistycznego reżimu w XX wieku. Ta okazałych rozmiarów realizacja mieści się na trzech kondygnacjach dawnego kopalnianego magazynu odzieżowego, o łącznej powierzchni ponad 1100 m². Składa się na nią ponad 120 stanowisk interaktywnych, wielkoformatowe projekcje audiowizualne, instalacje multimedialne, oraz aplikacje interaktywne na ekrany dotykowe. W zamierzeniu projektowym tej ekspozycji była integracja różnorodnych form narracyjnych, gdzie klasyczne elementy muzealne pełnią rolę dokumentalną, a główną oś narracyjną wyznaczają stanowiska multimedialne, filmy dokumentalne i interaktywne tablice.

Celem było również odejście od tradycyjnej narracji historycznej na rzecz immersyjnych, interaktywnych rozwiązań, z myślą o wzmożeniu zaangażowania młodszych odbiorców.

Rola dr Nowrotka w tym wieloosobowym projekcie obejmowała reżyserię artystyczną widowisk i aplikacji multimedialnych, projektowanie graficzne i tworzenie koncepcji wizualnych, projektowanie UX/UI dla aplikacji interaktywnych, tworzenie animacji i opracowanie materiałów wizualnych, a także koordynację prac pomiędzy zespołami.

Kluczowym wyzwaniem koncepcyjnym jak pisze Autor było znalezienie języka wizualnego i narracyjnego, który pozwoliłby opowiedzieć o tragedii w sposób rzetelny, a zarazem empatyczny – z szacunkiem dla ofiar i ich rodzin, ale także z myślą o młodych odbiorcach, dla których wydarzenia stanu wojennego są już odległą historią. Tu również zrezygnowano z lineranej narracji na rzecz stworzenia przestrzeni do samodzielnej eksploracji prezentowanych treści.

Jednym z przykładów działania Pana Nowrotka jest widowisko audiowizualne pt. „Pęknięcie w systemie” składające się z wielkoformatowych projekcji na czterech ścianach, dynamicznego montażu i wielokanałowego dźwięku. Zestawione tu czarno-białe materiały archiwalne z kolorowymi ilustracjami autorstwa Anny Patermann i animacjami 3D funkcjonują według koncepcji Pana Nowrotka na zasadzie „wędrującego obrazu”. To metoda sprzyjająca emocjonującemu doświadczeniu immersji mimo użycia statycznych pierwotnie archiwaliów.

Następną przytoczoną w autoreferacie realizacją obecną na wystawie jest instalacja multimedialna zatytułowana „Przemówienie Jaruzelskiego”. Ma ona postać klaustrofobicznej przestrzeni wypełnionej kilkudziesięcioma ekranami stylizowanymi na kineskopowe telewizory z lat 80-tych. Przetworzony zapis tytułowego wystąpienia zwielokrotniony został zarówno na ekranach jak i poprzez ich odbicia na wypolerowanej powierzchni podłogi, co miało za zadanie spotęgować efekt przytłoczenia. Wkład Habilitanta w powstanie tej instalacji polegający na opracowaniu koncepcji, reżyserii, montażu, zastosowaniu efektów wizualnych i postprodukcji przyniósł jak sądzę porządany efekt.

Kluczowym elementem narracji opisywanej ekspozycji są zaprojektowane przez Pana Nowrotka aplikacje multimedialne. Wśród nich wymienione zostały klasyczne aplikacje na ekrany dotykowe, rozwiązania dwukanałowe, gdzie duży ekran wyświetlał treść, a mniejszy służył do nawigacji,

interaktywne tablice dotykowe pozwalające użytkownikom wybierać treści bezpośrednio na powierzchni projekcji i aplikacje o linearnej strukturze sterowane pojedynczym przyciskiem lub innym fizycznym interfejsem. Wszystkie opracowania cechuje jednolity język projektowy, zapewniający spójność wizualną i funkcjonalność całej ekspozycji. Mimo zaadresowania ekspozycji w dużej mierze do młodzieży, autor zadbał również o dostępność dla widzów mniej doświadczonych w obsłudze multimediów projektując krótkie animacje instruktarzowe wyświetlane automatycznie po dłuższej bezczynności aplikacji.

W świetle przedstawionej dokumentacji mam do czynienia z ogromnym przedsięwzięciem zarówno w sensie skali przedsięwzięcia, jak i złożonym zbiorem współrzędnych determinujących oczekiwania wobec twórcy. Dokumentacja przekazu historycznego i towarzyszący mu ładunek emocjonalny i polityczny, współpraca z zespołami fachowców z różnych dziedzin, różnorodność zastosowanych mediów, zachowanie spójności tak wielu elementów, funkcja edukacyjna ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży to tylko część wyzwań związanych z pracą przy Śląskim Centrum Wolności i Solidarności. Sprostanie im czego dowodzi funkcjonująca dziś wystawa stała należy uznać za szczególne osiągnięcie w pracy twórczej Habilitanta. Odzwierciedlenie powodzenia tego projektu znajdziemy także w prasie krajowej i zagranicznej.

Trzecim wskazanym przez dr Nowrotka osiągnięciem jest wystawa multimedialna pt. „W przestrzeniach historii. Dzieje miasta Oświęcimia” otwarta w lipcu 2018 roku w odrestaurowanym XIX-wiecznym ratuszu miejskim. Ekspozycja ta ma za zadanie przybliżyć zwiedzającym ponad 800 lat historii miasta, a jej głównym celem jest pokazanie historii Oświęcimia jako znacząco bogatszej i bardziej różnorodnej niż wynikającej tylko z wydarzeń związanych z Drugą Wojną Światową, z którymi miasto jest powszechnie kojarzone.

Swoje autorstwo (wraz z Michałem Rodzińskim) Habilitant wskazuje w następujących rolach związanych z powstawaniem wystawy: opracowanie ścieżki narracyjnej z wykorzystaniem drukowanych plansz z infografikami, aplikacji multimedialnych, filmów i animacji, zaprojektowanie sposobu funkcjonowania wszystkich treści w relacji z odbiorcą, opracowanie klucza wizualnego wystawy, tworzenie scenariuszy do filmów i animacji, projektowanie scenariuszy gier edukacyjnych, opracowanie struktury i layoutów aplikacji multimedialnych, reżyseria filmów i animacji, praca na planie filmowym, postprodukcja, animacja 3D i 2D oraz montaż. Indywidualnym wkładem Pana Nowrotka w ten projekt była identyfikacja wizualna wystawy - prototypy plansz, które stały się wzorem dla dalszych realizacji przygotowywanych przez Pawła Mitulę. Podstawą komunikatywności tej ekspozycji było opracowanie klarownego języka projektowego, który pozwoliłby na efektywne przekazanie złożonych treści historycznych w przystępnej formie. Wyzwanie wiązało się również z zakresem czasowym treści historycznych wymagających estetycznego uspołnienienia. Elementem spajającym całość wystawy stały się plansze informacyjne wzbogacone o nowoczesne media, Zastosowany na nich grid, typografia, hierarchia informacji i sposób integracji materiałów wizualnych stały się podstawą spójnego języka projektowego dla całej ekspozycji. W opracowanych na jej potrzeby filmach i animacjach autor zastosował metodę łączenia archiwalnych motywów z kreatywną animacją w celu stworzenia wizualnego dialogu pomiędzy przeszłością a teraźniejszością. Ten rodzaj działań ilustruje w tekście autoreferatu kadr zawierający scenę batalistyczną z dynamicznej animacji 3D prawej w zestawieniu z poetyckim obrazem emigracyjnej rodziny z walizkami na tle Statuy Wolności. Istotną częścią opracowania są również interaktywne mapy dzięki którym zwiedzający mogą obserwować jak zmieniała się zabudowa, przebieg ulic czy struktura społeczna w różnych okresach historycznych. Interfejs tych aplikacji umożliwia płynne przechodzenie między różnymi epokami, co pozwala na lepsze zrozumienie dynamiki rozwoju miasta. Zastosowane tu szklane kostki z miniaturami budynków posłużyły jako markery, które użytkownicy mogą przemieszczać po mapie. Umieszczenie kostki w odpowiednim miejscu aktywuje panel z historycznymi fotografiami i informacjami o obiekcie. Kolejnym ciekawym rozwiązaniem jest symulator samochodu Praga Oświęcim.

Produkowany niegdyś w lokalnej fabryce pojazd został zaopatrzony w trójwymiarowe, interaktywne środowisko, w którym zwiedzający mogą poruszać się po przedwojennym Oświęcimiu, używając jego fizycznych elementów sterowniczych. Całość ekspozycji ma za zadanie przedstawić bogatą, wielowiekową historię miasta, wykraczającą poza wydarzenia II wojny światowej, a jej chronologiczny finał wieńczy wizerunek miasta, które chce być kojarzone jako miasto pokoju i kultury. Ten pierwszy obszerny projekt ekspozycyjny Pana Nowrotka posiada szereg pokrewnych względem pozostałych ekspozycyjnych osiągnięć jakościowych wskazujących na profesjonalizm i istotność jego pracy twórczej. Dowodzą tego udana praca zespołowa, całościowe spojrzenie i spójność estetyczna, biegłość techniczna i umiejętność dostosowania ekspresji treści do wymogów i charakteru przekazu.

Konkluzja

Dr Marcin Nowrotek definiuje swoją praktykę projektową przez pryzmat uczciwości rozumianej jako szacunek dla odbiorcy, a sens projektowania widzi we wspieraniu zrozumienia, budowie ciekawości i uruchamianiu refleksji u odbiorców. Realizacje projektowe Habilitanta w moim odczuciu stanowią dowód skutecznego wprowadzania tych przekonań w praktykę, nawet jeśli kosztem tego - na co zwraca uwagę sam autor - bywa rezygnacja z własnych ambicji formalnych na rzecz klarowności i dostępności przekazu. W specyfice opracowań ekspozycyjnych powstałych na potrzeby instytucji publicznych, których misją jest szerzenie wiedzy historycznej twórczość Habilitanta mieści się wyśmienicie. Współpraca słusznie rozumiana przez Autora autoreferatu jako wartość sama w sobie to kolejny wymiar definiujący dorobek artystyczny Habilitanta. Udział Pana Nowrotka w działaniach zespołowych we wskazanych realizacjach jest wiodący, a przedstawione w autoreferacie liczne elementy opracowane przez Habilitanta stanowią nowy i znaczący wkład w rozwój dyscypliny sztuk plastycznych.

Dr Marcin Nowrotek jest twórcą o wszechstronnych umiejętnościach oraz bogatym dorobku.

Po wnikliwym zapoznaniu się dziełem habilitacyjnym, autoreferatem, a także z przedstawionym dorobkiem projektowym dr Marcina Nowrotka stwierdzam, że spełnia on wymogi ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”.

Z przekonaniem rekomenduję Radzie Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach nadanie panu dr Marcinowi Nowrotkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Łukasz Ogórek prof. uczelni